

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 192/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen perhehoitajien sosiaaliturvan kehittämisestä sosiaaliturvauudistuksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mikko Kinnusen /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 192/2022 vp:

Miten valmisteilla olevassa sosiaaliturvauudistuksessa on otettu huomioon perhehoitajana toimivien henkilöiden sosiaaliturvan kehittämistarpeet?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Perhehoitolain (263/2015) mukaan perhehoito on hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Perhehoito voi olla myös ammatillista perhehoitoa, jota annetaan yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 7 §:ssä tarkoitetun luvan perusteella ammatillisessa perhekodissa. Perhehoidon tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus kodinomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalisia suhteitaan.

Kunta tai kuntayhtymä tekee toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa tai sopimuksen perhehoidon järjestämisestä yksityisen perhehoidon tuottajan kanssa. Toimeksiantosopimuksen tehnyt henkilö ei ole työsopimuslaissa tarkoitetussa työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kuntaan tai kuntayhtymään. Toimeksiantosuhteinen perhehoitaja voi toimia myös toiminimellä.

Työttömyyspäivärahan eli ansiopäivärahan ja peruspäivärahan saaminen edellyttää työssäoloehdon täyttymistä. Palkansaajan työssäoloehtoon luetaan vakuutusenalainen työaika ja palkkaa koskevat edellytykset täyttävä työ. Perhehoitoa ei tehdä työ- tai virkasuhteessa. Perhehoitajalle maksettavasta palkkiosta ei myöskään peritä palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksuja, joilla rahoitetaan työttömyyspäivärahan ansio-osaa. Perhehoitajana toimiminen ei siten täytä palkansaajan työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevaa työssäoloehtoakaan eikä perhehoidon palkkio vaikuta ansioturvan tasoon.

Parlamentaarinen sosiaaliturvakomitea on 29.11.2021 hyväksynyt 18 kannanottoa sosiaaliturvan nykyjärjestelmän uudistamiseksi. Sosiaaliturvakomitea on nostanut esille ongelmana muun muassa sen, että sosiaaliturva ei tunnista kaikkia työn ja tulojen sekä elämäntilanteiden yhdistelmien

muotoja. Lisäksi sosiaaliturvakomitean mukaan sovitellussa työttömyysturvassa syntyy myös ongelmia, kun kyse on tavanomaisesta palkkatyöstä tai yritystoiminnasta poikkeavista tilanteista, kuten omaishoito, perhehoito, tekijänoikeuskorvauksista syntyvä tulo tai muut immateriaalikorvaukset. Sosiaaliturvakomitean kokouksessa 29.11.2021 on esitelty omaishoidon tukea ja perhehoitoa sekä niihin liittyviä sosiaaliturvakysymyksiä käsittelevä muistio.

Sosiaaliturvakomitean jaostoissa valmistellaan ratkaisuehdotuksia komitean kannanottojen pohjalta ja osana tätä jatkovalmistelua arvioidaan myös perhehoitajana toimivien henkilöiden sosiaaliturvan kehittämistarpeita.

Helsingissä 28.4.2022

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen